

ÅLESUND KOMMUNE
Rådmannen

Nasjonal forebyggingsenhet mot tortur og
umenneskelig behandling ved frihetsberøvelse
Sivilombudsmannen
0101 OSLO

Helse og velferd
Saksbehandler
Karsten Vingen
Tlf 70 16 28 30

Deres ref.

Vår ref.
KVIN/12/2071-32/ G3

Dato:
23.07.2015

ORIENTERING OM OPPFØLGING AV RAPPORT ETTER FOREBYGGINGSENHETENS BESØK VED ÅLESUND INTERKOMMUNALE LEGEVAKT.

Viser til de "bør" tiltak som er anbefalt gjort i rapporten fra besøket ved Ålesund sentralarrest og Ålesund Interkommunale legevakt. Rapporten er interessant å lese og oppfattes som et viktig faglig dokument på et område som ikke har vært spesielt kvalitetssikret tidligere. Anbefalte tiltak vil bli fulgt opp i sin helhet, samtidig som man selv har ROS-analysert disse pasientkontaktene og situasjonene fra ÅILV sin side.

Tiltak som er gjort:

1. Det er laget et forslag til retningslinje for legevaktslegene. Denne er lagt ut som foreløpig informasjon og til innspill på det internetbaserte systemet hvor alle vaktlegene har personlig tilgang. Alle vaktlegene er varslet om dette ved SMS – ca. 80 stk. Retningslinjen tar sikte på å sette fokus på arrestinsatte sine pasientrettigheter uavhengig av politiets behov og ønsker i forhold til sine rutiner, og hindre rolleblanding mellom sakkyndighetsrolle og vanlig legerolle.
2. Det er klarert med legevaktadministrasjonen om innkjøp av følgende:
  - a. Hørselvern med radio til bruk for politibetjent dersom det av sikkerhetsmessige grunner er nødvendig at politi er til stede ved undersøkelsen.
  - b. Innkjøp av fotoapparat til legevakta for dokumentasjon av skader av m.a. personer i politiets varetekt.

Utstyret vil være innkjøpt innen 01.10.15.

3. Det er så langt tatt kontakt telefonisk med Ålesund politikammer med tanke på å få til avtale om diskusjon av gode omforente rutiner, som da også vil inkludere å få bedre kunnskap om de begrensningene som ligger i håndtering av innsatte med helseproblemer ved sentralarresten, og spre bedre kunnskap om dette blant legevaktpersonell. Samtidig vil man se på om det kan gjøres noe mer forebyggende i forhold til dødsfall i arrest. Man antar at praktisk arbeid med dette vil komme i gang etter ferietiden og rutiner kan ferdigstilles tidlig på høsten 2015.
4. Hovedpunkter i forslag til retningslinjene ved ÅILV gjengis nedunder. (noe forandringer må ev. påregnes som følge av innspill og prosedyrearbeid.)

Postadresse:
postboks 1521
6025 ÅLESUND
postmottak@alesund.kommune.no

Sentralbord
Tlf 70 16 20 00
Faks 70 16 20 01

Besøksadresse:
Keiser Wilhelms gate 11
www.alesund.kommune.no

Tlf 70 16 20 00
Faks
Bankgiro: 4200.49.49999
Å.K.org.: 942.953.119

Med hilsen

Karsten Vingen
kommuneoverlege

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur.

Forslaget tar utgangspunkt i SOM (Sivilombudsmannen) sin forebyggingsenhet sin rapport etter besøk i Ålesund sentralarrest og ved Ålesund legevakt 11.mars 2015. Forandringer kan komme som følge av innspill og prosedyrearbeid.

Politiet sin akutte kontakt med legevakta angående arrestant/innsatt er ikke en sakkyndighetsoppgave for politiet, med unntak av situasjonene hvor det dreier seg om rusmiddelprøvetaking og klinisk vurdering der det foreligger rekvisisjon, eller andre situasjoner med sakkyndighetsrekvisisjon.

Utgangspunktet for ÅILV skal være at det er den innsatte som pasient det handler om, at den innsatte har et helseproblem som må avklares før han trygt kan ligge natta over i arresten.

Den arresterte sine medisinske behov og ordinære pasientrettigheter skal være i fokus for helsepersonellet.

Politiet skal ikke kunne overhele leges samtale med pasient på legevakta eller i arresten.

Hvis kontakten fra arresten går via telefon, skal legen alltid be om å få snakke direkte med pasienten. Legen skal spørre pasienten/den innsatte om det er noen tilstede som kan (over-) høre telefonsamtalen. Han skal informere pasienten om at han har rett til å samtale alene med legen og pasienten skal selv da anmode tjenestemannen om å gå ut, eller legen gjør det. Hvis ikke dette skjer skal legen be tjenestemannen om at pasienten blir bragt til legevakta. (Ifølge de opplysningene man har fått fra samtalen med SOM skal sentralarresten allerede ha et opplegg for at pasienten skal kunne snakke uforstyrret med lege.)

På legevakta bør politiets tjenestemenn sikre rømningsveier etter eget skjønn, men skal ikke avlytte dører til undersøkelsesrommet.

Dersom legen etter skjønn finner at politiet må fysisk være tilstede på undersøkelsesrommet av sikkerhetsmessige grunner, eller politiet mener det, skal de bruke hørselvern med musikk som legevakta har disponible, og fortrinnsvis sitte bak pasienten slik at tjenestemannen ikke kan lese på munnen eller vurdere mimikk. Dette gjør samtidig at den innsatte heller ikke kan vurdere mulighetene for tjenestemannen å gripe inn ved behov.

Pasienten skal ikke være helt naken med tjenestemann tilstede. Fortrinnsvis bør tjenestepersonen ha samme kjønn som den arresterte, og helst bør pasienten bare få undersøkt halvparten av kroppen uten klær, kles på oventil/nedentil og deretter undersøke den andre halvparten av kroppen.

Legen skal til slutt gjøre en medisinsk vurdering og konklusjon, og pasienten skal få medisinsk behandling og informasjon på vanlig måte

Legen skal her ikke påta seg unødig ansvar i forhold til politifunksjonen, men som alltid håndtere situasjonen for pasienten på tryggeste måte. Videre må politiet sine begrensede tilsynsrutiner og medisinske muligheter tas i betraktning.

Konklusjonen som blir gitt til politiet skal standardmessig begrenses til være 1 av 3 mulige:

1. Pasienten reiser tilbake fra legevakta med konkret og enkel behandling som de ev. må bistå med at pasienten får gjennomført, som f.eks. tablettkur.
2. Pasienten reiser tilbake fra legevakta med beskjed om at politiet får observere den innsatte etter deres egne prosedyrer.
3. Pasienten må medisinsk observeres og/eller behandles og må derfor innlegges på sykehuset (ev. legevakta fra slutten av 2016). Politiet må da selv avgjøre hvilket nivå på overvåking de da kan ha og må gjennomføre videre i forhold til/samarbeid med helsevirksomheten.

Pasienten skal uansett tilbakeholdes i medisinsk virksomhet begrunnet i punkt 3 dersom det fremkommer mistanke om politivold, for ytterligere sikring av pasientens helsemessige tilstand og rettigheter. Fotodokumentasjon skal benyttes.

Mistanke om politivold skal akutt meldes til vakt sjef ved politivakta og skriftlig til politimesteren så snart som mulig.

Diagnoser eller medisinske opplysninger av noe slag skal ikke gis politiet, heller ikke om medisin eller rusmiddelinntak, typer og mengder. Opplysninger som sistnevnte kommer under sakkyndighetsbegrepet og må kun ekspederes etter egen rekvisisjon som vanlig med ev. blodprøvetaking og klinisk vurdering.

Skader skal dokumenteres med digitalt fotoapparat. Slik fotografering skal teknisk sett til enhver tid kunne gjøres av minst en sykepleier på vakt (og ev. legen selv), og legen skal uansett bestemme hvilke bilder som skal tas og godkjenne kvaliteten. Fotorutinen skal gjelde alle fysiske skader, spesielt personvold som det erfaringsmessig blir bedt om sakkyndighetserklæring på i ettertid. Bilder skal arkiveres som journalmateriale.

Kopi til:

Daniel Leif Berntsson
Jonas Vegsundvåg

Postboks 1521
Postboks 1521

6025 ÅLESUND
6025 ÅLESUND

Kopi til:
Liv Stette
Reidun Trones Vikan

Postboks 1521
Postboks 1521

6025 ÅLESUND
6025 ÅLESUND